

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési Árak:

Égész évre . . . . 12 korona
Fél évre . . . . . 6 korona
Negyed évre . . . . 3 korona
Egyenként 20 fillér

POLITIKAI LAP.

Felcélós szerkesztő: **OBLAT KÁROLY.** * Szerkesztő: **DR. MÜLLER JÁNOS.**

Szerkesztőség és kiadó-

hivatal: **Zarándok-u. 7.**

☐ Telefon-szám: 174. ☐

Kéziratokat nem adunk vissza.

Ünnepvárás.

Zsendül, zöldül már a lomb, nyiladoznak a virágok — és a nép, ez a sokat szenvedett, nagy türelmű magyar nemzet, szíve mélyéből áhítja már egy új korszak jövetelét, dicsőséges bevonulását, hogy zöld galylyat, színes virágot hintsen utjára és hosszannával fogadhassa. Vajjon miért és meddig késik a politika virágvasárnapja? A háboru alatt igen felgyülemlett az országos tennivaló, a politikai tavaszodás serény munkára hív. A kormánynak egyszerű programja van a nagy idők feladataira nézve, — de a választójogi reform ügye még elintézetlen. Nemzeti hadsereg, nemzeti közoktatás, nemzeti és demokratikus birtokpolitika, jobb közigazgatás — és a nemzeti és népjóléti intézmények egész sora vár megvalósítást, de még mindig utjokban áll egy régi torlasz, a meg nem oldott választójogi kérdés.

Most már azonban bizonyos, hogy nem sokáig akadályozza közéletünk szabad folyását. A választójogi bizottság általános vitája s legutóbb Vázsonyi összefoglaló nagy beszéde hozta meg ezt a bizonyosságot. Ez a mindenre kiterjedő, nagy meggyőző erejű fejtegetés halomra döntötte az ellenzék aggodalmait és ellenvetéseit. Az aggodalmak mind akörül forogtak, hogy a demokratikus jogkiterjesztés veszedelme lehet a magyar nemzeti államnak. Vázsonyi kimutatta, hogy ez nemcsak általánosságban alaptalan félelem és szertelen túlzás, de különben is a Wekerle-kormány törvényjavaslatával szemben, mely a magyarságnak sokkal nagyobb arányú érvényesülést nyújt, mint a munkapárt választójogi törvénye. Aztán a magyar jelleg, a magyar szellem védelmére és fejlesztésére tulajdonképpen nem is a választójogi reform való, arra a kormánynak hatalmas külön programja van, amelyet éppen a választójogi kérdés elintézetlenségében rejlő akadály elhárítása után s a szélesebb körű népképviseletre támaszkodva válhat tette. Áll is a kormány szilárdan amaz elhatározása mellett,

hogy választójogi törvényjavaslatának a lényegét érintő minden változtatás nélkül érvényt szerez, ha kell, új választások után is.

Egyébként sincs mélyebb gyökere az ellenzék aggodalmaskodásának. Tisza többször módosította a demokratikus reformra vonatkozó véleményét, amelyet legutóbb is egyéninek nyilvánított. A bizottsági tárgyaláson közlekedést keresvén a kormányhoz, el is ment az ut feléig. Bizony neki kell megtenni az ut másik felét is. Vázsonyi nagy beszéde után a munkapárt úgy látta, hogy álláspontja és a kormányé között nincs is lényeges különbség. Nos, könnyen változó egyéni véleményekért és lényegtelen eltérések miatt nem szabad gáncsot vetni a kormány alkotó munkájának, a közélet rendes menetének, a közeledő jobb korszaknak, melyet a nemzet ünnepi érzéssel vár és áhít.

Vármegyei közgyűlés.

Egyhangulag szavaztak bizalmat a kormánynak.

Rendkívül népes volt a vármegyei közgyűlés, melyet látható készülődés előzött meg. Dr. Balogh Ernő főispán elnöksége alatt a közgyűlést megelőzően a vármegyei kultúrpárt vezérelőbizottsága ülést tartott, hogy a párt követendő magatartását megbeszélés tárgyává tegyék.

Pontosan 9 órakor nyitotta meg dr. Balogh Ernő főispán a közgyűlést és bejelentette a királyi házban történt családi örömet, melynek alkalmából üdvözlő táviratot küldött a vármegye az uralkodónak. Ugyancsak a főispán jelentette be általános helyeslés mellett a zsirfelajánlási akciói állását és eredményeit, melyek megkímélik a vármegyét a rekvírálásoktól. Indítványára a közgyűlés üdvözölte Ugron Gábort, Erdély új kormánybiztosát.

Az alispáni jelentés a közigazgatás és közlekedés ügyeivel foglalkozott. Az alispáni jelentés után Mihajlovits Kornél szólalt fel és a rendőrség és a pártbiztonság hiányait

tette szóvá s indítványára kimondták, hogy a jövő közgyűlés előtt ebben a tekintetben részletes jelentést terjesztenek.

Dr. Leibach László a nagypontosságú tüdővész elleni védekezés eredményeiről kért felvilágosítást. Az alispáni utasította a közgyűlés, hogy a jövőben negyedévi jelentést kiadván a meghívókhoz csatolja a bizottsági tagok részére.

A Wekerle-kormány bemutatkozó leiratával kapcsolatosan a bizalmi nyilatkozat került tárgyalásra. — Lányi Mór nagyhatású beszédeben támogatta a bizalmi nyilatkozatot, kimutatta annak indokolt voltát. Dr. Fallier Alajos nem tesz ugyan ellenindítványt, de a szavazás mellőzését javasolja. Ellenindítvány hiányában a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a kormányt felirattal értesíti bizalmáról.

A közgyűlés a zombori járási főbírói állásra Bakó Elek árvászei ülnököt, az óbecsei főbírói állásra Glatz Gyula tb. főbírókat egyhangulag választotta meg.

A közgyűlés egyéb tárgyai a kultúrpárt vezérelőbizottságának programja alapján nyertek elintézetést.

POLITIKAI HÍREK

☉ **A helyzet.** A politikai helyzetben nincs változás. A kormánypárti körökben bizakodó a hangulat. Biztosra veszik, hogy a választójogi javaslat keresztülmegy. A munkapárt kénytelen lesz belátni, hogy a javaslat alapvető rendelkezéseiből a kormány nem engedhet. Az a hír, hogy elhúzzák a javaslat tárgyalását, nem felel meg a valóságnak. Ha a Ház tárgyalni is fogja az adójavaslatokat, a Ház üléseit délelőtt tartja és délután a választójogi bizottság is ülést tart. Tisza engedett merev álláspontjából a Károlykeresztesek választójoga dolgában. Hírli, hogy azon Károlykereszteseknek, akik 2k éven alul vannak, hajlandó most már megadni a választójogot, ha más jogcímrel is bírnak: például ipari munkások, vagy értelmi cenzussal rendelkeznek.

☉ **A király kívánja a választójogi megegyezést.** A politikai körökben Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter kihallgatása kapcsán élénken foglalkoztatja a választójogi törvényjavaslat sorsa. Az utóbbi időben az ellentét a

kormány és a munkapárt között enyhültek. Megállapítható, hogy — a király határozott kívánságára — mindkét oldalon a békés megegyezést keresik. Most már mindössze négyszázezer választóról van szó. Valószínű, hogy a király a közelebbi időben kihallgatáson fogad egyes munkapárti politikusokat. A döntés előreláthatóan hetek, de ugye lehet csak hónapok múlva következik be.

A cseh lapok kitétele Magyarországból. Bécsből jelentik: A magyar kormány legutóbb kiadott rendelete, mely egész sor cseh laptól megvonta a magyar postai szállítást fogó, cseh körökben nagy feltűnést keltett. Valószínű, hogy az osztrák miniszterelnök intervencióját fogják kérni, mert az az álláspontjuk, hogy a magyarok által elnyomott tótok nem maradhatnak „megfelelő” információk nélkül. De még valószínűbb, hogy Seidler dr. nem lesz hajlandó a cseh lapok érdekében közbenjárni, mert bizonyára tudja, hogy a magyar kormányának a célja a kitéléssel éppen az volt, hogy a tótokat azoktól a bizonyos megfelelő információktól megvédi.

A vármegyei gazdasági egyesület értesítése.

A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület a következő értesítést intézte gazdatagjaihoz:

Értesítjük gazdatagjainkat, hogy a lenmag határára 150 koronában van megállapítva. A magyar olaj és zsírközpont a szerződést kötöknék a szükséges vetőmagot 115 koronáért adja, a leszállított mennyiségének megfelelő lenmagpogácsa felét biztosítja. Bővebbet fenti központ.

Ajánljuk, ahol a lépfene, sercegősüszök és sertésorbánc tavaly fellépett, a gazdák állataikat a legelőre való kihajtás és a gazdasági munkák megkezdése előtt oltassák be, mert a későbbi oltásokhoz nem lesz elegendő állatorvos.

A még talpon álló nádat fel kell égetni, hogy az új már a takarmányinség folytán zölden takarmányozható legyen.

Ültessük a kapasnövényeket négyzetes részekbe, mert kevés lesz a munkás, kevés a munkaerő. Keresztsbe műveléssel azt lényegesen csökkentjük, a vetőmaggal is takarékoskodunk.

Krumpliból kevés lesz a vetőmag. Vágjuk hosszában a nagyobb krumplikat kettőbe, 3—4 órán át hagyjuk elpárolódni, hogy a talajban gyorsan el ne korhadjon.

A jövő évi termést nem rekvirálják.

A kormány egy új tervezet kidolgozásán fáradozik most, mellyel az országban kenyérmagvakkal való ellátását a jövőre nézve egyszerűsíteni és biztosabb alapra fektetni szándékozik. A tervezet szerint előre meg lesz állapítva a magyar, osztrák és német birodalom összlakóinak és hadseregeinek kenyérmagviszükséglete egy teljes évre. Ugyancsak meg lesz állapítva mind a három birodalomnak kenyérmaggal elvetett földterületének mennyisége. Aratás előtt pedig a közlelmezési kormánybiztosok által kirendelt közegek fogják megállapítani a nyert termés mennyiségét. A három birodalomban nyert össz-

termésből azután arányos elosztás fog következni.

Minden termelő köteles lesz a megállapított terméséből aránylagosan reá kivett részét a kormány által megjelölt helyre beszállítani. A beszállítandó köteles részén felüli termékkel azután szabadon fog rendelkezhetni.

Ily módon akarja a kormány elsősorban az ország népének kenyérmagviszükségletét egy évre feltétlenül biztosítani, másodsorban pedig a legális kereskedelmét jogaiba visszahelyezni.

A rekvirálás, amely sok kellemetlenséget és zaklatást okozott sokszor olyanoknak is, akik arra nem szolgáltattak okot, ezzel teljesen megszűnik, mert a termék beszerzése közszolgáltatás formájában és módjára fog eszközölni.

A lakosság pedig biztos tudatában annak, hogy a feltétlen szükséglete egy termő évre államilag biztosítva van, nem fog vehemensen igyekezni kerülő uton minden ár megadása mellett magának kenyérmagvakat beszerezni és így a szabad kereskedelem számára a gazdáknál megmaradt mennyiség normális árak mellett fog a piacra kerülni.

Bácskában lesz a magyar foglyok gyűjtőhelye.

Arról van szó, hogy az Oroszországból hazatérő magyar foglyoknak Baján legyen a gyűjtőhelye. Egy bajai hírlapíró felkereste ebben az ügyben dr. Oláh Béla ezredorvost, hogy a hír valóságáról meggyőződést szerezzen és részleteiről tájékoztassa olvasóit.

— Mi igaz a hírből, hogy Baja város foglyaink gyűjtőhelye lesz? — volt az első kérdés.

— Pozitívumot nem mondhatok, mert parancsot még nem kaptam. A hírt Zomborból kaptam, de Pesten is megerősítették. Eszerint a bácskai városok lennének a magyar foglyok gyűjtőhelyei, ahol négy hétig tartózkodnának a felszabadult foglyok.

— Akkor ki kellene természetesen őríteni az összes bajai kórházakat?

— Igen. De ez nem is lenne nehezen, mert kevés a betegünk. 1600 helyből mindössze 250 hely van betöltve és január óta nem kaptunk új beteget. Éppen ezért valószínűnek tartom, hogy igénybe veszik városunkat.

— Nem lenne ez a közlelmezés hátrányára azáltal, hogy a katonaság elvinne mindent a civil lakosság elől? és nem okozna-e nagy drágulást?

— Egyáltalán nem, mivel mi nem vonnánk el a civil lakosságtól semmit sem. 25 holdunk van bevetve zöld veteményekkel, ami bőven elég lenne az idejövő katonáknak. Oly bőiben vagyunk a főzelékféléknek, hogy már egy hónap előtt parajt adhattunk a legénységnek, holott a piacon most is alig látni egy-két rakás parajt és ami van, az is rém drága.

Megköszönte a felvilágosítást és azzal a biztatással távozott az ezredorvos úrtól, hogy mihelyt erről a dolgról biztosat tud, a sajtó révén közölni fogja azt a közönséggel.

Az ukrán gabonabehozatal és a bajai kikötő.

Az ukrán gabonabehozatalnak gyors és eredményes lebonyolítása céljából a katonai hatóság a politikai hatóság közreműködésével helyszíni szemlét tartott Baján annak megállapítására, hogy vajjon Baja átrakodó állomás létesítésére alkalmas hely-e? Az illetékes hatóságok bizonyára egyértelműleg meg fogják állapítani azt a köztudomású tény, hogy Baja ilyen átrakodó állomás létesítésére szinte predestinálva van és alkalmasabb hely e célra az egész Duna mentén nincsen.

Az átrakodás hajókról vagonokba és viszont elevátorok segítségével Baján a legkönnyebben és a legkevesebb költséggel eszközölhető. Ezenfelül a Keletet a bajai Dunaparttal összekötő dunai vasut az országnak egyik legkevesebb megterhelt vasúta és a bátaszéki vasut igénybevételevel Pécs, Eszék, Bród, Bosznia, másrészt Szekszárd felé is a leggyorsabban továbbítható ezen vidék gőzmalmaihoz a behoandó ukrainai gabona.

A kormány már döntött és a nagy átrakodó állomást Baján fogják megépíteni, amely régtől fogva kereskedelmi gőcpontja volt a Bácskának, és a Duna ottani áthidalása révén közvetítő város a dunántúli és a dunáninneni országrészek között. A hajóállomást külön vasutvonallal kötik össze a vasutállomással és a kereskedelmi miniszter már elrendelte a közigazgatási bejárást. Az átrakodóállomásnak még az ideig el kell készülni.

HÍREK

Vallomások.

Itta: LATINOVITS SZANISZLÓ.

IV.

Sonett.

Azt ír d'én szépéges drága Lelkem,
— Hogy versoim mind örömmel olvasod,
Hogy a rajongás lelked mélyéig hatott, —
A melylyel az én nagy szerelmem zengem.

Irod, hogy mily végtelen boldogság az,
Ha valaki ily forrón van szerető; —
S írjak gyakran, ha hozzá kedvem lenne, —
De attól félsz, hogy ez talán kifáraszt.

Oh édes! erről irai el nem fáradok,
Sőt ó zintén bevalom azt, hogy én vagyok
A legmeresebb tolvaj a világon.

Hisz az forrása mind e költeménynek,
Mogy szívemet betöltő drága lényed
Boldog gyönyörrel egyre plagizálom.

***Musvétii istentiszteletok sorrendje a karmelitáknál.** A karmelita atyák templomában a nagyheti és husvétii istentiszteletek a következő sorrend szerint fognak megtartatni:

Virágvasárnapján délelőtt fél 10 óraor barkaszentelés.

Nagyszerdán délután 5 óraor Jeremiás próféta siralmai.

Nagysütörtökön délelőtt 10 óraor ünnepéyes nagymise a hívek közös áldozásával, utána egyéb szertartások. — Délután 5 óraor Jeremiás siralmai.

Nagypénteken délelőtt 9 óraor magyar szent beszéd, fél 10 óraor szertartások, csonka mise és a szentír megnyitása. — Délután 5 óraor Jeremiás próféta siralmai.

Nagyszombatban délelőtt háromnegyed 8 órakor tüzszentelés és husvétii gyertya megszentelése, ünnepélyes nagymise, utána eledelek megáldása. Nagymise után már lehet szent áldozáshoz jutni. — Délután 4 órakor ünnepélyes feltámadási körmenet, utána litánia.

Husvétvársnap reggel 5 órakor ünnepélyes feltámadási mise, utána eledelek megáldása. Délelőtt fél 10 órakor magyar szent beszéd, 10 órakor nagymise. — Délután 5 órakor bunyevác szent beszéd, utána ünnepélyes litánia.

Husvéthétfőn 6 órakor reggel orgonás mise. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagymise. — Délután 5 órakor német szent beszéd, utána pápai áldás és litánia.

* Ebéd a főispánnál. A csü-törtői vármegyei közgyűlés után dr. Balogh Ernő főispán és neje szül. Karácsony Sári ebédet adott. Az ebéd minden pompa mellőzött, de emelte fényét, hogy a városzerte kitűnő háziasszony hírében álló főispánnál az ő kedvesével és szeretetreméltóságával bilincselte le a vendégeket. Az ebédre hivatalosak voltak: Piukovits József, Lányi Mór, Dungyarszky István, Ungár Lajos, Mester Andor, Geyer Péter, Kleissner Károly, dr. Rényi József, Kovács Huszka Ferenc, Gombos Dezső, Lederer Pál, Sztrilich Béla, Fratrichevich István, Jablonszky Aladár, Zsigmond János, Kuluncsics Viktor, Szárich Géza, dr. Glatz Gyula, dr. Lehel Pál és Vidákovits Ferenc.

* A központi új és távozó főszolgabíró. Mint lapunk más helyén megírjuk, a közgyűlés Tárcazy Dezső a távozó központi főszolgabíró helyébe egyhangulag Baky Elek árvaszéki ülnököt választotta meg. Baky nem ismeretlen előttünk. Altalános főnök, előzőlegny modoru uriembernek, kiváló tisztviselőnek ismerik és ami nekünk sajtóembereknek különösen jól esik, — a sajtó barátja. A Tisza kormány bukása után, Baky Elek komoly jelöltje volt az ujvidéki főispáni széknek és csak rajta mulott, hogy nem ő lett Ujvidék főispánja. Baky Elek a főispán és pártjának jelöltje volt, de a munkapártiak is egyhangulag szavazták rá; és tegyük mindjárt hozzá, a közgyűlés jól választott. A távozó főszolgabíró, Tárcazy Dezső érdemeit Szemző István nyug. főispán szép beszéddel méltatta. A hivatalban Veszelinovits Milorád tb. főszolgabíró bucsuzott el tőle a hivatal nevében s szép beszéddel esztelate a volt főbíró hivatalfőnöki kiváltságát és érdemeit. Ugyancsak Veszelinovits fogadta s biztosította a tisztviselőket szerető és odaadó támogatásáról az új főbíró Baky Eleket, akit hosszú közigazgatási működés tesz méltóvá új állására.

* Tiszti kitüntetés. A király megparancsolta, hogy Koralek Henrik 52. gy. e.-beli 2. oszt. főtörzsorvosnak, zombori földinknek, az ellenséggel szemben tanúsított kitűnő és önfeláldozó szolgálatáért a legfelső dicsérő elismerés újból tudat adassék.

* Jótékonyozó hangverseny lesz az anya-, csecsemővédelem és hadigondozás czéljaira. Rendezik: Balogh Ernő dr. főispán fővédnök, Scultéty Ferenc alispán, Scultéty Ferenczné, Kleiner Lajos polgármester, dr. Konyovits Dávid orsz. képviselő, dr. Konyovits Dávidné,

Körmöczy Ernő apátplébános, Kupuszárevits Lyubomir esperes-plébános védnöksége alatt Zombor város helyzei. Március 31-én, husvét vasárnapján hangverseny, április 1-én, husvét hétfőjén tánczeste a Vadászkiert nagyertermében. A hangverseny 8 óra, a tánczeste 6 órakor kezdődik. A hangverseny belépti-díja: földszinten 6 kor., karzaton 7 kor. A tánczeste belépti-díja 4 kor.

* Egyházmegyei hírek. Az érseki hatóság Hauschka József id. adminisztrator boróca plébánosá kinevezte. — Egri Lőrinc helyébe Palánkára Borsai István péterrévei káplánt küldötte az érseki hatóság.

* Az orvosok új kitüntetése. A király, mint a hivatalos lap legutóbbi száma közli, megengedte, hogy jövőben a magyar kormány a felség személye körüli miniszter utján előterjesztést tehesen egészségügyi tanácsosi és főtanácsosi cím adományozása iránt. A tanácsosság nagyságos, a főtanácsosság méltóságos czimzetre jogosít.

* A közönség tájékoztatása végett közli Kleiner Lajos polgármester, hogy a nagyművű munkatorlódás miatt a városi hivatalokban a közönség panaszai, kérelmei s más ügyei csakis a délelőtti hivatalos órák alatt vétetnek fel. Láttatnak el, a rendkívül sürgős esetet kivéve, hogy a tisztviselők délutánonként zavartalanul végezhessek hivatalos teendőiket. Kéri a tanács a közönséget, hogy igyekezzenek ügyes-bajos dolgát ezen idő alatt elvégezni.

* Adomány. Özv. Hartmann Sándorné úrnő a zombori hadigondozó népirodának 35 drb. gyermek ruhadarabot ajándékozott; az értékes és a hadjárvaik részére annyira szükséges adományt a népiroda őszinte szívvel köszöni, egyben felkéri a nemesen gondolkodó családokat, hogy hasonló nagylelkűséggel segítsék a népirodát a hadjárvaik nyomorának enyhítésében.

* Közgyűlési meghívó. A Zombor-Vidéki Rbs. és Pártfogó Egyesület f. hó 25-én (hétfőn) d. e. 10 órakor a kir. törvényszék polgári tanácstermében (vármegyeház I. em., 18. ajtó) tartja meg évi rendes közgyűlést az alapszabályok szerinti rendes tárgysorozattal, amelyre az elnökség az egyesület tagjait ezúton meghívja. — Külön tárgya lesz még a közgyűlésnek a fiatalkorúak védelme tárgyában leérkezett 37.182/1917. I. M. IX. sz. igazságügyminiszteri rendelet. Az elnökség.

* Vásárlási igazolványokkal lehet csak ezúttal marhát és juhut vásárolni, melyet a rendőrkapitányság fog kiállítani. A mézsárosok a hely szükséglet fedezésére helyben igazolvány nélkül vásárolhatnak, valamint magánosok is saját szükségletük fedezésére. Az így vásárolt jószágot azonban 14 napon belül okvetlen le kell vágni.

* A zombori Hadigondozó Népirodatelefonaszámja 322. (Deák Ferenc-körút 24.) Az igazgató lakásának telefonszáma: 324. (Flórián-utca 32.) a. — A népiroda hivatalos órái: d. e. 8—12-ig, d. u. 1/3—1/6-ig. Vasár- és ünnepnap d. e. 9—11-ig. A nap többi óráiban sürgős ügyekben az igazgató lakásán fogad.

* A Közélelmezési miniszter a kiskerteseknek. A közélelmezési miniszter mint értesülünk nagymennyiségű és különböző fajú vetőmagot utalt ki a kiskertesek részére ingyen. A kiskertesek saját érdekükben jelentkezzenek a magvakért ánnál is inkább mert már itt van a kiskertesek ideje.

* Egy bácskai minta-község. Gádor község derék lakosságát követendő példaképen állíthatjuk a vármegye összes többi községé elé. A gádori lakosság olyan példáját adta a hazafias áldozatkészégnek, ami a háború negyedik évében kissé rossz hirre szert tett Bácskának is büszkesége lehet. Gádoron önkéntes megajánlás útján a kivett kontingensnek kenyérmagvakban 93 százaléka, kukorica és takarmánymagvakban pedig közel 70 százalékát adta össze a lakosság. A gádori derék svábokra búske lehet a járás volt főbírája: Tárcazy Dezső s az ő munkáját folytató helyettes főbíró, Baky Elek is, kiknek intencióját úgy megértette és áldozatkészen keresztül is vitte a nép, melynek érdemes jegyzőjét, Wöfl Pétert és bíráját, Höger Mártont külön dicséret illeti ezért a minden várakozást felülmúló eredményért. Az csak természetes, hogy a gádoriak megkímélték magukat a rekvirálás zaklatásaitól. Ugyanezt minden község elérhetné.

* Vasárnap nincs hus. A kereskedelmi miniszter márc. 2-án kelt rendelete szerint tilos a mézsáros, hentes és kolbászkészítő iparban alkalmazott munkásokat vasárnapokon akár az elárúsítás és hához szállítás körül foglalkoztatni és az ezzel foglalkozó telepeket és üzlethelyiségeket vasárnapokon nyitva tartani még abban az esetben is, ha a munkaadók a szóban forgó munkákat akár állandóan segédszemélyzet igénybevétele nélkül a maguk, illetve családtagjaik segítségével végeznék. Ugyancsak tilos f. évi március hó 3-tól vasárnapokon bármiféle husnak (marha, disznó, juh, kecske, ló) továbbá vadnak, halnak és baromfinak élő, friss és leölt vagy konzervált (pácolt, füstölt, sózott) állapotban való elárúsítása és hához szállítása.

* Miért drága a cipő. A közismert Turul cipőgyár most közzétett mérlege adja meg a választ erre a fájdalmas kérdésre. A Turulnak hat millió korona ma az alaptőkéje, mely az elmúlt évben 3.555.000 korona nyers haszon mellett 2.349.000 korona tiszta nyereséget eredményezett ebben a cipőitlen szegény Magyarországon. Ez a háborus korpék nagyon kirívó abban a körletben, melyet az országos cipődrágaság hallatlan árai és a hasonló uszora elleni intézkedés hiánya képeznek. Magyarországon is elkelve egy kis razzia a gyáripar hadinyereségei körül.

* Az Intim Kabaréa (Budapest, Teréz-körút 46.) esténként öszönlik a közönség. E háborús világban százszor inkább akar szórakozni mindenki mint béke idején. Jól megy az Intim Kabaré, e kedves kis színház, mert egyszerű és nívós dolgokat játszanak ott ügyes és jó színészek.

* Kúp Gyula és Társa cs. és kir. udvari szállító cég női divatháza Szeged: tudomására hozza a n. é. hölgyközönségnek, hogy dacára az országosan tapasztalható áruhínyának, sikerült évtizedes összeköttetése révén modelle és egyéb gyári cégekől oly dús választékú női di-

STERNBERG HEGEDŰ
hangja
páratlan!
BUDAPEST, VII., RAKOCZI-UT 60. szám, saját palota.

Kitűnő hangu, szép munka K 30.—
Hangverseny hegedű, mesés
jóhangu . . . . . K 60.—
Vonó K 8.—, K 12.—, K 15.—

☛ Rendelésnél a pénz előre beküldendő. ☛

vat árúkat: női szövet és selyem toilettékben, kostümekben, posztó, selyem és impregnált köpenyekben, selyem grenadin és linon blousekban, pongyolákban, japonokban fűzők és fűzővédőkben beszerezhetni, melynek óriási mennyiségét tekintve, a n. é. hölgyközönség legmesszebbmenő igényeit kielégítő választékkal állhat rendelkezésére. Szeged, mint délmagyarország központja a mai terhes utazási viszonyok mellett legkönnyebben megközelíthető. Mérték utáni osztályra részére még a felhalmozott készlet tartani fog elsőrendű munkaerők által tiszta gyapjú kosztüm és toilleite anyagokból valamint selymekből minden divatos színekben — rendeléseket elfogad. Kalap osztályában állandóan a legújabb modell kalapok nagy választékban állanak rendelkezésre.

* Hatvan magyar író mesterműve. A magyar újságolvasó közönség páratlan érdeklődésével tünteti ki a Pesti Naplót. A napról-napra érdekesen és változatosan szerkesztett pompás újsághoz állandóan rohamosan csatlakoznak az előfizetők. A lap főszerkesztője: Hatvany Lajos köré a legjelesebb magyar írók hatalmas gárdája csoportosult. A szerkesztőség a legkeresettebb magyar írókból áll, akik lényes tehetségeik minden erejét a Pesti Naplónak szentelik. A Pesti Naplóba napról napra a következők írnak: Csathó Kálmán, Farkas Imre, Gábor Andor, Hatvany Lajos, Harsányi Zsolt, Kaffka Margit, Karinty Frigyes, Kosztolányi Dező, Lakatos László, Szép Ernő, Szini Gyula, Szomaházy István és irodalmunk sok más kitünősége, akik szépirodalmi részében is páratlanul értékessé teszik a lapot. Érdekes, hogy a legjobb magyar újság adja ki a legnagyobb magyar revüt, az: Esztendő, mely gyorsan vált rendkívül népszerűvé. Jellemző, hogy a Pesti Naplótírátni nemcsak gyönyörűség, hanem megtakarítás is. Aki most előfizet a régi előfizetési áron, negyedévre 9 korona 50 fillérért kapja a Pesti Naplót. Ezenkívül évente 24 korona a megtakarítás az Esztendőnél, mert ennek 3 koronás vasos köteteit a Pesti Napló előfizetői csak 1 korona önköltségi árat fizetnek.

SZINHÁZ.

Az elmúlt hét minden estéje jelentős színházi esemény volt. Máthé Gyula kezdte meg a sorozatot. A Drótostóban Pfefferkorn szerepét választotta jutalomjátékául. De amely szerencsés volt a választásban, olyan szerencsétlen a kivitelben, mert az egyébként figyelemre méltó alakítását a joizlésbe ütköző túlzásokkal élvezhetetlenné tette. Az e óadás, mely a harmadik felvonásban egészen lecsuszott, Fátyol Heddynek és Tarnainak hozott sikert.

Aggházy Melinda, a pozsonyi színház primadonnája egész héten vendégszerepelt. Mágns Miska, Császárón, Éva, Legénybúcsu szebbnél-szebb szerepei tág teret nyújtottak tehetségének és énektudásának csillogtatására. A bájos primadonna egy csapásra meghódította a közönséget, mely estéről-estére megtöltve a színházat, zajosan ünnepelte új kedvencét és méltán, mert a legszigorubb mértékkel alkalmazott kritika is dicséretté válik, ha bámulatosan precíz énekről, tökéletesen iskolázott és bársyonosan lágy hangjáról, közvetlen, temperamentumos játékáról kell megemlékezni.

Véghelyi Izának jutalomjátéka alkalmából olyan ünnepelésben volt része, amint még nem látott az öreg zombori szin-

ház. Valósággal elborították az ibolyacsokrok, mikor a színpadra lépett és a közönség percekig tombolt, úgy hogy az előadás is megakadt. Garmadával hordták fel az ünnepeltnek a virágkosarakat és az ajándékokat. Oly forró volt a hangulat, hogy minden számtal meg kellett ismételni. A közönség kedvence egy örökké felejthetetlen est emlékével fog távozni körünkől.

Radócz Ferenc a Legénybúcsuban ünnepelt. A komoly és mindig kellő határok között mozgó színész értékes tagja a társadalomnak és a közönség méltóan búcsúztatta a törekvő jeles művészt.

Faust.

Ejaján a város legforgalmasabb előkelő helyén, tágas szép

földszinti üzlethelyiség,
mely irodának is alkalmas
azonnalra kiadó.

:: Ajánlatok ::

„Kedvező feltételek 2384.“ jeligére
Haasenstein és Voglerhez
Budapest, Dorottya-u. 11. küldendők.

Arverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a néhai Mihajlovits György hagyatékához tartozó, a bezdáni országot mentén fekvő 181 katastrális hold föld a rajta levő szállásházzal és gazdasági épületekkel együtt **f. évi április hó 7-én délelőtt 11 órakor** árverésen a legtöbbet ígérőnek 12 évre haszonbérbe fog adatni.

Az árverés Koczkar Zsigmond zombori kir. közjegyző irodájában fog megtartatni.

Árverezni szándékozők kötelesek az árverés megkezdése előtt 4000 koronát készpénzben óvadékképen az eljáró kir. közjegyző kezébe letenni.

Közelebbi feltételek alulírott hagyatéki gondnok ügyvédi irodájában megteudhatók d. e. 9—12 és d. u. 4—5-ig.

Zomborban, 1918. évi márczius hó 22.

Dr. Konyovits Dávid,
néh. Mihajlovits György hagyatékának gondnoka.

Singer varrógép

teljesen új, bőke-áron szabad kézből
eladó. Csím a kiadóhivatalban.

VISZKETEG

rüh és sömör bőrbaj, fekély,
daganat, sebek

bizto- és gyors hatású szer a

BORÓKA-KENŐCS

nem piszkit és teljesen szagtalan. Kis tégely 3 korona, nagy tégely 5 korona, családi tégely 9 korona. Hozzávaló borókaszappan 4 korona.

Részíti: **Gerő Sándor** gyógyszerész Nagykörső.

Zomborban kapható Tárceay István, Vuics Samu gyógyszerzetében.

Malomipari és Aruforgalmi R.-T.

Budapest, V., Gizella-tér. 3.

Sürgőnycím: Malombank.

Telefonszám: 134—94.

**Konyhakerti
magvakat**

míg a készlet tart
**naplón
szállítunk.**

A nagy hiányra való tekintettel a rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe. .:

**Csirkéességért,
tisztaságért
-- szavatolunk. --**

Vadprémeket

rókákat, nyesteket stb. legmagasabb árban veszünk, elvállaljuk azok cserzését, legtartósabb festését, s divatos nyakbavetők, karmantyuk készítését stb.

DÁN TESTVÉREK

udvari szücsök

BUDAPEST, Dorottya-utca 5—7.

Szállítok

étkezési ecetet

legjobb minőségben,
amely az én általam gyártott
ECETSÁV Acetin 15—20-
szoros víz hozzáadással lesz
készítve, és legfinomabb

citromlő pótlót

legkevesebb 25 kg. átvételnél.

Kersek ügynököket.

Fabrik Chemischer Produkte
Ingenieur-Chemiker N. Weiwart
Wien IX., Sensengasse 8.

AZ EST

— a legjobb magyar napilap. —

**HIREI FRISSEK
ÉS IGAZAK!**

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről híten beszámol. —

**A BEL- ÉS KÜLFÖLD
NAPISEMÉNYEIT**

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli. —

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és a délutáni első gyorsvonattal érkezik városunkba.

ÁRA 12 FILLER.

NYILTTÉR. *)

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
Tisztelettel ajánljuk
SAVANYUVIZ

A legutak
megbotogatóknál,
a germet és lőrgök
kurájánál, fűdő- és
melhártya-gyulladásnál.

A legújabb
felfedezések
a Szekes.

*) Ezen rovat alatt közzétett nem vállal felelősséget

A temesmegyei **Buziásfürdő közö-
lében**, nagyerdőkkel környezett, szép
és jó épületekkel elhatárolt

763 kat. hold.

hirtelen eladására megbízásom
lévén, csak komoly vevőkkel személye-
sen tárgyalok a színhelyen, vagy itt
Nagykovácsán (Temesvár mellett).

Grabler Arpad körjeg, zé.

Eladó

Zombor város határában **160
hold föld 4000—5000**
korona árban holdanként.

GAMBRINUS
CAFFE RESTAURANT
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 27.
KIVÁNYOS ÉS SZERENYENES KÖZÖSSÉGEK
TALÁLKOZÓ HELYE

Hadmentes

villanyszerelő segéd ajánlko-
zik azonnali belépésre. Bőveb-
bet **Orbán Lajos** város házára.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csak is

TUNGSRAM

fé wattos lámpákkal
lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású
Tungsramlámpákat.

Figyelmeztetés!

Azon zongorahangozóért ki magát test-
vér és üzettársamnak adja ki, avagy
semmitéle üzleti összekötésbe nem
állók és érte semmi néven nevezendő
felelősséget nem vállalok.

Dehmal Károly zongoragyáros
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-út 19. sz.

Van szerezősem a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy ezentúl a

„Hungária“

fürdőben
esetleg egész nap, péntek délután
és szombat délután hölgyek részére
lesz előfűdő.

Péntek, szombat délelőt és
vasárnap 5 óráig lesz gőz-
fürdő uraknak.

Kádfürdőt urak és hölgyek egész
napon át használhatják reggel 6 tól
este 7-ig.

Bieber János, bérlet.

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybeeskereki ny. főkapitány
Patkánia gyára értesíti a t. közönséget,
hogy anyaghiány következtében

„Patkánin“

patkányirtó szerének gyártását egyelőre
beszüntelte. A gyártás felvételét annak
idején hírlapilag közzé fogja tenni.

Tisztelettel:
REITTER OSZKÁR ny. főkapitány
Patkánia gyára.
Tulajdonos: **TORONTÁLI AGRÁRBANK**
R. T. Nagybeeskerek.

**FŐVÁROSI
JOGI SZEMINÁRIUM**

BUDAPEST,
V., Katona József u. 41. szám, I. em. 5.
(Palatinus ház a Margit hídnál).

Elkészít egy a budapesti, mint a ma-
rosvásárhelyi bírói és ügyvédi illetőleg
a budapesti gyakorlati bírói vizsgára,
szigorlatokra, államvizsgákra és alap
vizsgákra.
Kijegyzett könyveket, jegyzeteket a harc-
térre is kiküld.

600—800 K havonta

szerezhető sorsjegyek részletfizetésre való eladásá-
ra által. — Ügyes, megbízható ügyészek (nők is)
kerestének a célra legelőszörú pönzintáztatás.
— Eredményes működés esetén fix fizetés. —
Felvilágosítással szolgál
**Steiner József, Budapest, VII., Erzsébet-körút
2., I. 10.**

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osz-
tályának teljes tananyaga. Rö-
vid és könnyű. Nélkülözhetet-
len rendes- és magántanulók-
nak, önkéntes vizsgára készü-
lőknek, **általános mű-
veltségre** törekvőknek. Két
kötet ára 25 K és 1 K posta-
költség. Megrendelhető a

Iszoldos tanintézet-nél
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32—40.

Egerek, patkányok, poloskák, csótányok!

Kipróbált, gyökeres hatással irtószerek gyártása
és szétküldése.
Naponta érkeznek köszönőlevelek.
Patkány- és egér-irtó K 5—, csótányok és
svábok ellen K 450,
Poloska-tinktúra K 2—, Moly-irtó K 2—,
Főreggpr K 150 és 3—, Por-szóró hozzá K 120,
Főjuttó elleni tinktura K 120, Állattató elleni
kezelő K 150, Ruható elleni por K 2—,
Kutya-bólha elleni tinktura K 120, Gyümölcs-
és főzellek-vetemények fergői irtó tinktura K 3.
Szétküldés utánvétel!
Jünker M. fergőirtó **Zágráb 5**
intézet **PETRINJSKA ÚT 3.**

INTIM KABARÉ
BUDAPEST, TERÉZ KÖRÚT 46.

Minden este 1/8 órákor.
Elsőrangú szindarabok,
nívós tréfák, pompás szőlők
kerfűnek színe.
Jegyek előre válthatók elővétel díj nélkül.

„CLUB“ Cigarettapapír
csak akkor valódi,
ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak.
Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz.
Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk.

A GOMBOSI TAKARÉK ÉS SEGÉLY SZÖVETKEZET

XV. évi zárszámadása

1917. január 1-től december 31-ig.

VAGYON	Összeg		TEHER	Összeg	
	korona	fill.		korona	fill.
1917. évi dec. 31.-én készpénzben . . .	19858	51	Részvény befizetés	203715	50
„ „ „ „ kötelezvényekben . . .	350511	98	Részvény kamatai 1913 - 1916-ig . . .	12145	38
„ „ „ „ előlegekben . . .	624	74	Részvény kamatai 1917. évben . . .	10073	70
„ „ „ „ ingóságokban . . .	583	80	Érdekelték betétei	763777	93
„ „ „ „ betétekben . . .	350000	—	Előleg	5311	73
„ „ „ „ hadikölcsönben . . .	300000	—	Előre fizetett kamat	2550	—
			Osztalék 1913 - 1916-ig	3328	54
			Osztalék 1917. évben	904	05
			Tartalék alap	7447	41
			Belépti díjak	5442	—
			Belépti díjak kamatai	409	87
			Átutalt irásdíjak	850	—
			Átutalt hadikölcsön kamat	5622	92
Összesen	1021579	03	Összesen	1021579	03

Gombos, 1917. évi december hó 31.-én.

Rohács Márton
igazgató.

Molnár Pál
könyvelő.

Klausz János
pénztárnok.

Ezen mérleg általunk felülvizsgáltatván helyesnek és az üzleti könyvekkel megegyezőnek találtatott.

Szobonya FABIÁN
f. ü. b. t.

Búzási Pál
f. ü. b. t.

Szűcs Pál
f. ü. b. t.

Egy középszerű házaspár

házmesteri,

vagy egyéb megfelelő
állást keres.

Cím: Gólya utca 5. sz.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás.

Tessék próbarendelést eszközölni!

A gróf Khuen Hédervány
nustári családéhoz

első kocsis

azonnali belépésre kerestetik.

Ha előfizet még most is

12

fillérért

kapja naponta

a modern magyar zsurnaliztika mester-
művét, 60 magyar író mindennapos bra-
vurját, az eleven, érdekes és szokatlanul
értékes, pompás napilapot, a

PESTI NAPLÓT

A PESTI NAPLÓ hírszolgálat napról-
napra eredeti információkkal, hevatott
és beható tudósításokkal szolgál, melyek
a világsajtóban is feltűnést keltenek.

A PESTI NAPLÓ politikai, közgazda-
sági, fővárosi és színházi stb. hírei, a
pompás hírvallat és riportanyaggal
együtt a magyar újságírás legkitűnőbb
teljesítményei.

A PESTI NAPLÓ szépirodalmi része
évente 8 nagy regényt, 400 elbeszélést s
több mint 1000 humoros közleményt, tehát
70-80 kötetnyi magas értékű, esemény-
szerű olvasmányt nyújt.

A PESTI NAPLÓ 60 tugu szerkesztősé-
gében a magyar írók és hírlapírók leg-
jelősebbjei s a magyar olvasóköröség
legkeresettebb, legkedveltebb írói dol-
goznak.

Ha belép az előfizetők sorába, még a régi
előfizetési áron szerzheti meg a legna-
gyobb s legérdekesebb magyar napilapot.

A régi előfizetési árak ezek:

Egy hónapra . . . . . 3 kor. 80 fillér
Egy évnegyedre . . . . . 9 kor. 60 fillér
Egy félévre . . . . . 19 kor. — fillér

Az előfizetési utalványokat
a címre küldje:

PESTI NAPLÓ

kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 18. sz.

Teljes

Baromfi udvarok be- rendezése

minden nagyságban,

Keltető gépek,

Kiszagdák és nagybirtokosok részére,

Centrifuga gépek,

mindennemű takarmány, öblöséhez kézi és orshaj-
tásra legelősebben beszerozhető a

Nickerl és társai r.t.nál.

Kizárólagos vállalat szakszerű baromfi és apró-
állat tenyésztő telepek berendezésére.

Budapest 136. sz.

V. Vilmos császár út 52.

Kérje azonnal a 136. számú árjegyzékot.

Vízvezetékhez, fürdőhöz való

agyag és vascsövek,

egy teljes ciosetberendezés eladó Dr.

Faller Alajosnál Flórian-u. 32-a.

Viszketegséget, sömört, rühöt

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-
tele eredeti, törvényesen védett

SKABOFORM BARNÁ ZSIR

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti
pecsétes Dr. Fiesch féltet körjünk. Próba-
tétely 230 K, nagy tétely 4 K, családi
tétely 11 K. Kaptható a helybeli gyó-
gy-szertárakban vagy direct a készítőnél ron-
dultat. Dr. Fiesch E. „Korona” gyó-
gy-szertára Győr. Vételre a „SKABOFORM”
védjegyre ügyeljünk.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.